

به نام خدا

نظریه زبانها و ماشینها- بهار ۱۴۰۱

پاسخ تمرین شماره 5 دستیار آموزشی این مجموعه: اولدوز نیساری <u>neysariouldouz@gmail.com</u> تاریخ تحویل: 9 اردیبهشت (صفحه درس)

1. الف) با کمی دقت متوجه می شویم که نان ترمینال D هیچ گاه به یک ترمینال ختم نمی شود و همواره خود شرا تولید می کند. بنابراین تمامی قواعدی که در آنها D وجود دارد حذف می شود.

$$S \rightarrow SCS \mid AB$$

$$A \rightarrow aS \mid \varepsilon$$

$$B \rightarrow Cb \mid ba \mid \varepsilon$$

$$C \rightarrow AC \mid aC$$

A و B بسيلون از

$$S \rightarrow SCS \mid AB \mid A \mid B \mid \varepsilon$$

$$A \rightarrow aS$$

$$B \rightarrow Cb \mid ba$$

$$C \rightarrow AC \mid C \mid aC$$

حذف اپسیلون از S

$$S' \rightarrow S \mid \varepsilon$$

$$S \ \rightarrow \ SCS \mid SC \mid CS \mid C \mid AB \mid A \mid B$$

$$A \rightarrow aS \mid a$$

$$B \rightarrow Cb \mid ba$$

$$C \rightarrow AC \mid C \mid aC$$

ج)

 $S' \rightarrow SCS \mid SC \mid CS \mid AB \mid AC \mid aC \mid aS \mid a \mid Cb \mid ba \mid \varepsilon$

 $S \rightarrow SCS \mid SC \mid CS \mid AB$

 $A \rightarrow aS \mid a$

 $B \rightarrow Cb \mid ba$

 $C \rightarrow AC \mid aC$

2. در مرحله اول دو نان ترمینال بی کاربرد E و D را حذف می کنیم.

 $S \rightarrow aA \mid bC \mid b \mid BBc$

 $A \rightarrow Caa \mid abB \mid \varepsilon$

 $B \rightarrow a \mid b \mid AC \mid \varepsilon$

 $C \rightarrow bAAb \mid ab \mid cB$

سپس قواعد اپسیلون را حذف میکنیم.

 $S \rightarrow aA \mid a \mid bC \mid b \mid BBc \mid Bc \mid c$

 $A \rightarrow Caa \mid abB \mid ab$

 $B \rightarrow a \mid b \mid AC \mid C$

 $C \rightarrow bAAb \mid bAb \mid bb \mid ab \mid cB \mid c$

حال قواعد یکه را حذف میکنیم.

 $S \rightarrow aA \mid a \mid bC \mid b \mid BBc \mid CBc \mid BCc \mid CCc \mid Bc \mid Cc \mid c$

 $A \rightarrow Caa \mid abB \mid abC \mid ab$

 $B \ \to \ a \mid b \mid AC$

 $C \rightarrow bAAb \mid bAb \mid bb \mid ab \mid cB \mid cC \mid c$

در آخر گرامر را به فرم نرمال چامسکی تبدیل میکنیم.

 $S \rightarrow A'A \mid \alpha \mid B'C \mid b \mid XC' \mid YC' \mid ZC' \mid GC' \mid BC' \mid CC' \mid c$

 $A \rightarrow CA'' \mid HB \mid HC \mid A'B'$

 $B \rightarrow a \mid b \mid AC$

 $C \rightarrow NM \mid NB' \mid B'B' \mid A'B' \mid C'B \mid C'C \mid c$

 $A' \rightarrow a$

 $B' \rightarrow b$

 $C' \rightarrow c$

 $X \rightarrow BB$

 $Y \rightarrow CB$

 $Z \rightarrow BC$

 $G \rightarrow CC$

 $H \rightarrow A'B'$

 $N \rightarrow B'A$

 $M \rightarrow AB'$

3. ابتدا گرامر را به فرم نرمال چامسکی تبدیل میکنیم.

حذف قواعد ايسيلون

 $S \rightarrow XYX \mid YX \mid XY \mid Y$

 $X \rightarrow aX \mid a \mid bX \mid b$

 $Y \rightarrow cXc \mid cc$

حذف قواعد يكه

$$S \to XYX \mid YX \mid XY \mid cXc \mid cc$$

$$X \rightarrow aX \mid a \mid bX \mid b$$

$$Y \rightarrow cXc \mid cc$$

فرم نرمال چامسکی

$$S \ \rightarrow \ ZX \mid YX \mid XY \mid GC' \mid C'C'$$

$$X \to A'X \mid \alpha \mid B'X \mid b$$

$$Y \rightarrow GC' \mid C'C'$$

$$A' \rightarrow a$$

$$B' \rightarrow b$$

$$C' \rightarrow c$$

$$Z \rightarrow XY$$

$$G \rightarrow C'X$$

-				
S	-			
-	S	-		_
X	-	Y	Y	
В', Х	Α΄,Χ	C'	C'	C'
b	a	C	C	C

S				
S, Y	-			
G	-	-		
G	X	-	G	
C'	B', X	A', X	C'	B', X
С	b	a	С	b

S رفع چپگردی مستقیم .4

$$S \rightarrow BSS'$$

$$S' \rightarrow AS' \mid \varepsilon$$

رفع چپگردی مستقیم A

$$A \rightarrow BdA' \mid egA' \mid fA'$$

$$A' \rightarrow aA' \mid \varepsilon$$

B تبدیل چپگردی غیر مستقیم به مستقیم برای

$$B \ \rightarrow \ BdA' \mid egA' \mid fA' \mid BSS' \mid Cb \mid abB$$

B رفع چپگردی مستقیم

$$B \rightarrow egA'B' \mid fA'B' \mid CbB' \mid abBB'$$

$$B' \rightarrow dA'B' \mid SS'B' \mid \varepsilon$$

C تبدیل چپگردی غیر مستقیم به مستقیم برای

$$C \ \rightarrow \ cB \mid egA'B' \mid fA'B' \mid CbB' \mid abBB'$$

c رفع چپگردی مستقیم

 $C \rightarrow cBC' \mid egA'B'C' \mid fA'B'C' \mid abBB'C'$

 $C' \rightarrow bB'C' \mid \varepsilon$

حالت نهایی (در این سوال اجباری به از بین بردن قواعد اپسیلون به وجود آمده از رفع چپگردی نیست، ولی برای فرم نرمال گریباخ این کار اجباریست)

 $S \rightarrow BSS'$

 $S' \rightarrow AS' \mid \varepsilon$

 $A \rightarrow BdA' \mid egA' \mid fA'$

 $A' \rightarrow aA' \mid \varepsilon$

 $B \rightarrow egA'B' \mid fA'B' \mid CbB' \mid abBB'$

 $B' \rightarrow dA'B' \mid SS'B' \mid \varepsilon$

 $C \rightarrow cBC' \mid egA'B'C' \mid fA'B'C' \mid abBB'C'$

 $C' \ \to \ bB'C' \mid \varepsilon$

5. ابتدا قواعد بی کاربرد D و D را که هیچ گاه به رشته ختم نمی شوند را حذف می کنیم.

 $S \rightarrow AaB \mid Eb$

 $A \rightarrow aAb \mid bAa \mid a$

 $B \rightarrow bbA \mid aaB \mid AB$

 $E \rightarrow Ea \mid c \mid \varepsilon$

حذف قواعد ايسيلون

 $S \rightarrow AaB \mid Eb \mid b$

 $A \rightarrow aAb \mid bAa \mid a$

$$B \rightarrow bbA \mid aaB \mid AB$$

$$E \rightarrow Ea \mid a \mid c$$

رفع چپگرد*ی*

$$S \rightarrow AaB \mid Eb \mid b$$

$$A \rightarrow aAb \mid bAa \mid a$$

$$B \rightarrow bbA \mid aaB \mid AB$$

$$E \rightarrow a \mid c \mid aE' \mid cE'$$

$$E' \rightarrow aE' \mid a$$

تبدیل به فرم نرمال گریباخ

$$S \rightarrow aAB'A'B \mid bAA'A'B \mid aA'B \mid aB' \mid cB' \mid aE'B' \mid cE'B' \mid b$$

$$A \rightarrow aAB' \mid bAA' \mid a$$

$$B \rightarrow bB'A \mid aA'B \mid aAB'B \mid bAA'B \mid aB$$

$$E \rightarrow a \mid c \mid aE' \mid cE'$$

$$E' \rightarrow aE' \mid a$$

$$A' \rightarrow a$$

$$B' \rightarrow b$$

.6

الف)

Initial grammer

Class -- > reactiveclass ClassName { KnownRebecs } | Class Class

ClassName -- > Name

VarName -- > Name

Name -- > Letter Name | Letter

Letter -- > a | b | ... | x |y|z

KnownRebecs -- > knownrebecs { RebecDecl }

RebecDecl -- > ClassName VarName ; | RebecDecl RebecDecl

Convert to Chomsky Normal Form

Step 1: Start symbol

50 -- > Class

Class -- > reactive class ClassName { KnownRebecs } | Class Class

ClassName -- > Name

VarName -- > Name

Name -- > Letter Name | Letter

Letter -- > a | b | ... | x | y | z

KnownRebecs -- > knownrebecs { RebecDecl }

RebecDecl -- > ClassName VarName ; | RebecDecl RebecDecl

Step 2: Remove mixed terminal and variables

s0 -- > Class

Class -- > RC ClassName OB KnownRebecs CB | Class Class

ClassName -- > Name

VarName -- > Name

Name -- > Letter Name | Letter

KnownRebecs -- > KR OB RebecDecl CB

RebecDecl -- > ClassName VarName SEMI | RebecDecl RebecDecl

RC -- > reactive class

KR -- > knownrebecs

Letter -- > a | b| ... | x |y | z

OB -- > {

CB -- > }

SEMI -- > ;

Step 3: Remove right hand side with more than 2 variables

S0 -- > Class Class -- > X1 X2 | Class Class X1 -- > RC ClassName X2 -- > X3 CB X3 -- > OB KnownRebecs ClassName -- > Name VarName -- > Name Name -- > Letter Name | Letter KnownRebecs -- > X4 X5 X4 -- > KR OB X5 -- > RebecDecl CB RebecDecl -- > X6 SEMI | RebecDecl RebecDecl X6 -- > ClassName VarName RC -- > reactive class KR -- > knownrebecs Letter -- > a | b | ... | x |y | z OB -- > {

CB -- > }

SEMI -- > ;

Step 4: Remove nullable rules

No nullable rules exist in this grammer

Step 5: Remove unit rules

Note 1: Changing the name rule will update ClassName and VarName

[Name -- > Letter Name | Letter] == > [Name -- > Letter Letter | Letter Name]

[ClassName -- > Name]

[VarName -- > Name]

Note 2: VarName and ClassName are unit rules (even after the transformation in note 1). After substituting these two rules into X1 and X6 the VarName and ClassName becomes

useless. As a result after substituting VarName and ClassName values we should remove them from grammar.

Note 3: The new start symbol (S0) is also a unit rule.

[S0 -- > Class] == > [S0 -- > X1 X2 | Class Class]

S0 -- > X1 X2 | Class Class

Class -- > X1 X2 | Class Class

X1 -- > RC Letter | RC Name

X2 -- > X3 CB

X3 -- > OB KnownRebecs

Name -- > Letter Letter | Letter Name

KnownRebecs -- > X4 X5

X4 -- > KR OB

X5 -- > RebecDecl CB

RebecDecl -- > X6 SEMI | RebecDecl RebecDecl

X6 -- > Name Letter | Letter Letter | Name Name | Letter Name

RC -- > reactive class

KR -- > knownrebecs

Letter -- > a | b | ... | x |y | z

OB -- > {

CB -- > }

SEMI -- > 3

The grammar is now in Chomsky normal form!

== > [ClassName -- > Letter | Name]

== > [VarName -- > Letter | Name]

ب)

Parsing a string with CYK:

String legth is = 14

Note 1: reactiveclass and knownrebecs are one terminal (keyword)

